

LECTIO VIGESIMA QVINTA.

In qua explicatur à Magistro Sententiarum.

An pater potuerit vel voluerit filium generare? Et si potuerit & voluerit generare: An filius habeat eandem potentiam generandi? Pro huic intellecū sciendum est quod Magister non sine causa mouet hanc difficultatem, sed hoc facit ut tollat errorem cuiusdam Maximi Episcopi Arianorum volentis probare non eandem esse naturam, & potentiam in patre, & in filio. Quia si esset natura, & substantia eadem sequeretur, quod quemadmodum pater potest generare quod, & filius generasset: At non generat, ergo non eadem potentia.

Hinc ponam ordinem.

2. Conclusionem 3. confirmationem. } Conclusio sit ista. In filio est potentia generandi licet non generet. Probatur.

4. Et 5. dubitationem & solutionem. } Et primo sic. Certum est quod dare sit nobilissima quam recipere ut inquit Dominus: Beatus est datus qui recipere: Hinc cælum inter cœta dicimus esse nobilissimum ens, cum semper influentiam luminum datur, & nil recipiat: sic Principes, Reges, & Imperatores, magis nobiles dicuntur quanto magis dantur: Iguit cum Deus sit semper dator, & nil recipiat ut indigena: idcirco omnium perfectionum, & nobilitatum modus ascribitur.

Præterea. Cum dare sit dupliciter. Alterum communicans extrinseca, ut diuitias: honores: virtutes, & similia. Alterum communicans intrinseca, ut naturam, substantiam, & essentiam: Hinc nulli dubium est quod dare extrinsecum exceditur a dare intrinseco: Iguit si Deus extrinseco Cœreat Mundum Ornatum, & plenam perfectionibus: oportet assignari illi illud nobilissimum dare intrinsecum, quod est communica-

Creare ex nihil non est sumum dare quia possunt in nihil verti, & vendi.

tio sua natura, & substantia.

Præterea. Cum in Deo sita sint idem videlicet.

Dare. } Sapiens. } ergo dare Dei est infinitum: Bonum: sapiens: & omnipotens, ergo si in
Est. } Bonum, & generatione filii dedit se totum filio, ergo filius recipiens Dei patris esse
Infinitum. } Omnipotens. recipiet etiam infinitum: sapientiam: bonitatem, & omnipotentiam,
ergo erit sapiens: bonus, infinitus, & omnipotens.

Præterea. Cum Deus sit inuisibilis: imparibilis, & simplicissimum oportet quod cum se dat filio, quod est communicet ei totum esse, totam essentiam, totam substantiam, totam bonitatem, infinitatem, & totam omnipotentiam, & per consequens filius erit cum patre summè æqualis: summè conformis: summè consubstantialis, & summè omnipotens, ergo in ipso erit eadem potentia.

Præterea. Cum potentia actualis sit nobilior, quam potentia potentialis, & dare æterna quam temporalia sic datum actualis erit præstantior datione potentiali, & communicatio æterna erit præstantior temporali, ergo si Deus est potentia æterna, & actualissima cum communicauerit filio ab æterno istam potentiam, certum est quod in filio sit eadem potentia cum patre, quia eadem essentia. Stante hoc fundamento pono Magistri conclusionem. Quod in filio est potentia generandi licet non generet. Probo Auctoritatibus, & Rat.

Dicit Hylas de Trini. cōtra Aria. Episc. Filius habet essentiam diuinam, sed essentia ciuius inest poten-

Lib. 9.

tia generandi, ergo potest generare.

Præterea. Inquit August. contra Maxim. Episc. Aria. filius non potest non generare, ergo potest generare.

Patet quia dura negationes equipollent una affirmationi.

Præterea. Sicut in naturali generatione filius cum sit imago, similitudo naturalis, & expressissima patris diceret imperfectionem si non generasset: a fortiori si filius in diuinis non haberet potentiam generandi est imperfectus. Hoc fallitur, ergo potest generare.

Præterea. Licet sit potentia generandi tamen non generat. Ratio est tripliciter.

1. Est propter distinctionem.

2. Propter inmoderata generationem.

3. Propter plenissimam communicationem.

1. Rō est q̄ non generat pp distinctionē psonarū Nam certum est quod psonæ diuinæ sunt distinctæ ab invicem. At ea quæ communicat in natura, oportet ut distinguantur, vel materialiter, vel originaliter. Sed in Deo non datur materia, quia vbi materia, ibi compositio, ibi alteratio, ibi variatio, & formarum multiplicatio: At Deus unus simplicissimus, & invariabilis. ergo nullo modo potest assignari in personis haec distinctione. Assignabitur, ergo distinctione originalis, sed distinctione originalis est tantum respectu productus, & producti respectu generantis, & geniti, & respectu actiui, & passiui, ergo licet possit generare tamen propter hanc causam, non generat.

2. Ratio. Non generat ne detur (ut inquit Magister) in moderata series suppositorum in diuinis. Nam si filius generasset nepotem patri, ergo oportebat dicere quod nepos generet ipsi aucto, alioquin dicitur esse impotens, & dato quod generet ipsi. Aut alium principem: quæ terreni de illo, & ita nunquam impletetur generatione, ut ergo tollatur hoc inconveniens ponitur, quod omnis terminus generationis est in unico filio, in quo potentia residet.

3. Ratio pulcherrima dicitur esse propter plenissimam communicationem, quam facit pater in filio. Nam ex duobus aūatur suppositorum multiplicatio. Alterum quia unum suppositum non semper durat, sed deficit, ut natura non percat fit multorum productio, ut patet in hominibus. D. Auer. 2. de Ani. solicitude diuina cum facere individuum, unum non mero permanere non posset, miserata est dando sibi virtutem, per quam potest idem permanere in specie.